

LEGENDA O BRAŠLAVOVI
**ZA HLASOM
KRAHULCA**

KNIHA DRUHÁ

IVANA
JUNGOVÁ

LEGENDA O BRASLAVOVI

KNIHA DRUHÁ

**ZA HLASOM
KRAHULCA**

LEGENDA O BRASLAVOVI

KNIHA DRUHÁ

**ZA HLASOM
KRAHULCA**

IVANA JUNGOVÁ

slovaart

Tento projekt finančne podporil

u. fond
na podporu
umenia

Text © Ivana Jungová 2017

Illustrations © Martin Schwarz 2017

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2017

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-556-3197-4

*Keď skloní sa k tebe hviezdnatá noc,
objavíš i sám vlastnú moc.
Ukrytá je v tichu, v prázdne,
bez viery v život, bázne,
príde len jej pokrivený tieň.
Si však človek, teda hrej.*

rok 859, krajina Morava, stredná Európa

Čln

Les šumel. Vietor sa hral s korunami stromov. Nakláňal ich do strán a čechral listy. Slnéčné lúče zafarbovali koruny bledozeleným odtieňom a dopadali na vlhkú zem. Dobrog voňal hlinou, bylinami a hriíbmi. Rodan sa snažil nevšímať si piadi-mužíkov, ktorí pobehovali medzi stromami. Chápal ich zvedavosť. V časti lesa, ktorou prechádzali, sa ľudkovia nezvykli pre-mávať.

„Kam vlastne ideme?“ Rodan sa spýtavo pozrel na Žiarovíta.

„Neviem,“ priznal Žiarovít.

„Nevieš? Ty nevieš, kam kráčame?“ vybuchol Bojan.

„Nemusíme rozmýšľať nad tým, ktorou cestou sa máme dať, keďže sa pred nami vinie len jeden chodník,“ bránil sa Žiarovít.

„V každom prípade, o maličkosti, kam nás chodník dovedie, by sme mali vedieť,“ uškrnul sa Bojan.

„A máš nejaký iný nápad? Chceš sa driapať po vysokých bukoch a skákať z vetvy na vetvu ako veverica? Alebo krúžiť v povetří ako tvoj krahulec?“

„Nehádajte sa,“ zasiahol Rodan. „Chcel som len vedieť, či neľutujete, kam sa dostaneme. Netúžim po tom, aby ste si šklbali vlasy ako ženy na trhu.“

Bojan sa na Žiarovíta zamračil, ten nechápavo pokrútil hlavou.

„Žiarovít by mohol vedieť, kam nás chodník dovedie. Určite to aspoň raz zmienila rada starejších.“

„Neviem,“ zachripel Žiarovít. „Nebol som na každom stretnutí rady starejších. A potom, prečo by som mal byť ja ten zodpovednejší?“

Bojan naňho zazrel. Hlas sa mu triasol, len s námahou zadržával hnev klokotajúci v útrobach: „Pretože ty si knieža. Raz nás budeš brániť. Budeš si môcť vybrať všetko, na čo len ukážeš.“

„Prestaňte!“ vykrikol Rodan. „Ak sa budete naťahovať, nikam sa nedostaneme. Máme predsa dôležité poslanie. Poveril nás ním samotný vladyka. Rastislav, knieža kniežat, a rada starejších na čele so Žiarovítovým otcom Blahoslavom.“

Rodan si nahnevane odhrnul prameň vlasov padajúci pred oči. Napravil si lykový opasok, zvrtol sa a vykročil. Rozhádaných priateľov nechal v rozpakoch za sebou.

„Takto to vyzerá, keď si dvaja vyberú jedno dievča. Drevá nakazené červotočmi sú menej prevrtané než oni žiarlivosťou. Ach, Svarog, Veles, Perún, Lada a ktoviekto ešte, dajte mi silu vydržať to s nimi,“ šomral si Rodan pod nos.

Jeho nohy, ktoré chránili kožené krpce, zľahka dopadali na drobné kamienky. V mäkkej zemi zanechával jemné stopy. Vietor sa naďalej hral s korunami stromov, piadimužici so špicatými ušami a v smiešnych čapiciach vykúkali spoza bukov. Rodan im konečne začal venovať pozornosť. Jeden z nich k nemu pricipital.

„Ešte sa hádajú, ale už kráčajú za tebou,“ prihovoril sa mu a nozdry jeho všetečného nošteka sa jemne zachveli.

Rodan naňho pozrel. Snažil sa nevyzerať prekvapene. Človek však nemáva možnosť rozprávať sa s lesnými obyvateľmi. Prvýkrát je prvýkrát.

„Hm, ďakujem,“ odvetil zdvorilo. „Ako vieš, že rozumiem tvojej reči? Ako vieš, že ťa vôbec vidím?“

„Ešte som nepadol z buka na hlavu,“ zdvihol piadimužík prst a ďalej pri ňom cupital. Sálalo z neho teplo a vernosť ako z bieleho huňatého Draga. „Na pleci ti sedí malá víla. Ani raz si sa ju nepokúsil odohnať.“

„Víla?!“ prekvapene zvolal Rodan a pozrel na plece. Že si ju skôr nevšimol! Preto mu pramienok vlasov neustále skĺzava do tváre. Víla ho odtláča z krku, ako si robí pohodlie. Áno, je to ona! Tá z hrnčeka.

„Zdravím ťa, víla,“ vysúkal zo seba.

„Aj ja teba, Rodan. Prepáč, že som sa skôr neozvala. Bála som sa, že ma pošleš naspäť. A ja tak zbožňujem dobrodružstvá!“ Hlas sa jej triasol od vzrušenia.

Rodan sa pozrel do víliných zelených očí. Sviatili sviežou farbou listov. Pôsobila úplne inak než Drienkila, ktorá sa mu postavila do cesty, keď sledoval Bojana v noci pred slnovratom. Drobunká víla bola neposedná a usmievavá. V bledoružovej sukienke z kvetu klinčeka pôsobila ako dieťa lúky.

„Neviem, či je rozumné, aby si išla s nami. Ženu so sebou nepotrebuje vláčiť. Čo by sme naozaj potrebovali, je jedlo.“

„Ale Rodan, ja nie som predsa žiadna žena. Som víla. Neboj sa,“ mávla rukou víla. „Možno ti budem veľmi, preveľmi užitočná. Okrem toho, odkedy si sa vydal na cestu, ani raz si ma nechcel odohnať.“

Rodan na ňu prekvapene pozrel.

Piadimužík sa zachichotal: „Áno, má pravdu. Vonkoncom si si ju nevšimol. Ľudia, ktorí víly neznesú, sa zvyknú škrabať na tých miestach, na ktorých víly sedia. Myslia si, že si na nich sadol komár. Odháňajú ich.“

„Asi ťa nepresvedčím, že sa máš vrátiť do osady,“ povedal Rodan víle.

„Veru nie, okrem toho, volaj ma, prosím, mojím menom. Som Zoraviela.“

„Zoraviela? Čudné meno,“ prekvapene povedal Rodan.

„No dovoľ, mám krásne meno,“ zarazene odvrkla víla a zatrepotala krídlami. „Zora ako ranný úsvit a la, pretože ma vyčarovala Lada fúknutím do drobného ružového kvietka.“

Piadimužík poťahal Rodana za ruku: „Ospravedlň sa jej. Víly sa ľahko urazia.“

Rodan udivene hľadel na malého mužička. Netušil, prečo by sa mala malá víla uraziť, ale pre istotu sa ospravedlnil. Človek nikdy nevie, čo by mu mohla urazená víla spraviť. Napríklad v noci zmeniť ľudské uši na oslie. Alebo vyčarovať na nose fazuľový struk. O podobnú premenu nemal ani najmenší záujem.

„Povedz,“ poťahal ho piadimužík opäť za rukáv. „Tá dievčina, pre ktorú sa tvoji priatelia hádajú, je pekná?“

Rodan sa na škriatka pozrel. Chvíľku hľadel do jeho malých zvedavých očí, v ktorých sa trblietali bronzové iskierky a premýšľal. Ticho prerušoval len šepot listov, spev stehlíka a vyzývavá pieseň čierneho drozda s oranžovým zobáčikom.

„Určite je veľmi pekná. Má nádherné fialkovomodré oči. Narodila sa na jar, keď na celom našom západnom klokočinskom dvorci kvitli fialky. Po dlhej zime priniesli nádej. Počul som, že aj sliepky a kačky ich s úctou obchádzali. Hovorí sa, že sa zrodila v náručí tisícov tých drobných kvietkov. Samotná Rožanica jej ich dala do vienka,“ odvetil Rodan.

„Fiú, Rožanica, fiúúú,“ zapískal piadimužík, pričom mu poskočila brada s množstvom zachytených mušiek a pavúčikov.

„Hm, tak sa hovorí. Vraj Bojanovi,“ Rodan stíšil hlas a pobaveno sa zasmial, „dala zajaca.“

„Tá dievčina mu dala zajaca?“ prekvapene zažmurkal piadimužík. „Hm, preto je zrejme taký nahnevaný.“

„Nie Fialka, ale Rožanica mu dala zajaca,“ pokrútil hlavou Rodan.

„Achachacha,“ začal sa smiať piadimužík a z brady mu vypadla jedna mimoriadne tučná mucha. Vyplašene ju zdvihol a rýchlo si ju strčil do úst.

Rodan zdesene zdvihol obočie.

„Náhodou Hopkáč je veľmi fajn,“ ozvala sa na obranu zajaca víla. „Veľakrát Bojana varoval, aby nerobil to či ono a vďaka

jeho slovám sa mu nič nestalo. Tiež naučil Bojana oddychovať pri peci a nestrieľať v kuse na tie úbohé brezienky.“

„Úbohé brezienky? Veď sme strieľali do slameného terča,“ namietol Rodan.

„Brezienky sa mi sťažovali,“ mykla plec Zoraviela.

„To som nevedel,“ zneistene povedal Rodan. „Chceli sme sa len zlepšiť v lukostrelbe.“

„Chceli, chceli, chceli!“ vykrikla Zoraviela. „Niekedy mám pocit, akoby tým ľuďkom o nič iné nešlo. Iba o to, čo oni chcú.“

„Prepáč,“ poškrabal sa Rodan na hlave.

Plece, na ktorom mu sedela Zoraviela, akoby čudne oťaželo. Obzrel sa ponadeň na priateľov. Bojan a Žiarovít vedľa seba mlčky kráčali.

„Ale aby sme sa vrátili k tomu, o čom sme sa začali zhovárať, tak Fialka je krásavica,“ žmurkla Zoraviela na piadimužíka. „Určite by sa vám piadimužíkom páčila. Nenechá si skákať po hlave. Vie, čo je v danej chvíli správne. Je úžasná. Nečudujem sa tým dvom, že sa pre ňu hádajú.“

„Možno sa aj Rodan o ňu čoskoro začne zaujímať,“ potmehúdsky sa zasmial piadimužík a bronzové iskierky sa mu zablyslí.

„Ty potvora lesná!“ zamračil sa Rodan. „Fialka bola vždy viac Bojanova kamarátka než moja.“

„A prečo by to tak malo zostať?“ podpichol ho piadimužík.

Rodan naňho fľochol: „Neprestaneš?! Preto si sa ku mne pri-
dal, aby si do mňa natlačil hlúpe myšlienky ako kapustu do suda?“

Piadimužík sa naľakal. Radšej odcupkal na kraj lesného chodníka. Aj naďalej sprevádzal Rodana, no už nepreriekol ani slovíčko. Na tvári mu však bolo vidieť, ako si chystá ďalšie všetečné otázky. Našťastie nemal možnosť vysloviť ich, Rodana dobehol Bojan so Žiarovítom.

„Prepáč, že sme zamorili ovzdušie,“ ospravedlňoval sa za oboch Bojan.

„Zamorili? Ty si si...“

„Ale nie, myšlienkami sme ho zamorili,“ zasmial sa Bojan a štu-
chol do Rodana. „Mal si pravdu, poverili nás dôležitou úlohou. Musíme sa sústrediť na ňu.“

„Trápi nás...“ začal aj Žiarovít.

„Viem, čo vás trápi,“ skočil mu do reči Rodan a zazrel na piadimužíka ponáhlajúceho sa popri kraji chodníčka.

„S nikým sme sa nerozlúčili,“ odvetil napriek tomu Žiarovít.

„Aj mňa to trápi,“ rozhodil rukami Rodan. „Nikomu sme nič nepovedali. Koho by to netrápilo?!“

„Máš pravdu. Áno, máš pravdu. Veď sme sa ti ospravedlnili,“ povedal Bojan a napravil si tulec so šípami, ktorý sa mu hojdal na pleci.

Chlapci ďalej kráčali mlčky. Chodník sa vinul, menil svoj smer a tvar ako rieka pretekajúca krajinou. V týchto končinách ešte nikdy neboli. Nepoznaný les pôsobil tajomne, neprístupne. Rodan po očku sledoval ďalších piadimužíkov. Skrývali sa za kmeňmi stromov a v húštinách. Slnčné lúče prestali presvecovať listy, obloha sa zatiahla sivastými oblakmi. Les aj naďalej voňal mäkkou hlinou a ukazoval mnohé svoje tváre. Raz sa pri cestičke vynorili snehobiele brezy, inokedy hustá jarabina so šplhajúcim sa povojníkom zahatila výhľad do útrob lesa. Vietor naberal na sile, stromy sa začínali knísať. Nebo sa pomaly zatahovalo sivými mrakmi. Chlapci dúfali, že sa čoskoro dostanú k rieke. Dlhú chvíľu už nič nepili. V ústach akoby sa im drobil suchý piesok, jazyk sa lepil na podnebie.

„Zdá sa, že na nás Perún čochvíľa zošle dážď,“ poznamenal Žiarovít.

„Nečudujem sa,“ uškrnul sa Rodan.

„Musíme nájsť vhodnú skrýšu,“ nevšimal si Bojan uštipačnosť v jeho hlase. Určite im chce naznačiť, že budú pre ich hádku potrebaní.“

„Vydržte a choďte ďalej. Onedlho vás chodník zavedie k brodu,“ ozval sa piadimužík od kraja chodníka.

Rodan naňho váhavo pozrel: „Si si istý?“

„Namojdušu. Dobrog poznám ako svoju dľaň,“ dušoval sa piadimužík.

„Ja by som mu verila,“ ozvala sa aj víla Zoraviela.

Rodan pokrčil plecami. Zrejme im nezostáva nič iné, než veriť piadimužíkovi. Prezradil jeho prítomnosť kamarátom a tlmočil im jeho slová.

„Dobre,“ súhlasili obaja.

Piadimužík mal pravdu. Po hodnej chvíli sa chodník konečne rozšíril a vyústil na široký breh rieky. Na nízkej zelenej tráve sa vynímalo kamenné ohnisko. Pahreba bola studená. Drevo vedľa neho naukladané, čakajúce na ďalších pocestných.

„Kto tu táborí?“ prekvapene sa spýtal Bojan.

„Zrejme tí, ktorí sa plavia na člnoch. Aj keď lesom nikto nechodí, rieka sa používa neprestajne,“ mienil Žiarovít.

Rodan opatrne podišiel k brehu. Čupol si a nabral do dlaní vodu. Smädne sa napil.

„Spýtal by som sa, ak by tu bol niekto, koho by som sa mohol opýtať, prečo sme sa od samého začiatku nemohli plaviť po rieke. Prečo sme museli prejsť tou Lesnou bránou,“ povedal unaveno, keď sa napil.

„Ty vieš prečo,“ odvetil Bojan a siahol si na miesto, kde sa mu za opaskom a pod košelou niečo skrývalo.

„Áno, inak by sme to nemali,“ Žiarovít s Bojanom výnimočne súhlasil.

Unavení pili po dlhých dúškoch.

„A tiež aj preto, aby som mohol vyrobiť zázračné šipy,“ mienil Bojan, keď sa osviežil a rukávom si utrel mokré ústa.

„Ako vieš, že sú zázračné?“ zachechtal sa Žiarovít.

„Sú zázračné,“ trval Bojan na svojom. „Biely zajac mi povedal, že sú zázračné. Nikdy sa nezvykol mýliť.“

„Ale bál sa každého šuchnutia. Možno chcel hľadať zázračné v obyčajnom, pretože sa obával, že obyčajné tá nezachráni,“ rýpal Žiarovít.

„A obyčajné nie je zázračné?“ oponoval mu Bojan. Spomenul si na podobné slová, ktoré mu povedala Biela baba, keď u nej ležal po zranení.

Žiarovít sa nezmohol na slovo. Aby nepôsobil, že prehral, vytiahol z puzdra krátky meč a začal odsekávať konáre liesky, ktorá rástla pri brode.

Len Rodan nechápavo pokrútil hlavou a zašomral víle: „Už sú zasa v sebe.“

„Medík, obávam sa, že si budeš musieť zvyknúť,“ hlesla všetčne víla. „Sú zaľúbení a nešťastní.“

Rodan znova pokrútil hlavou a poškrabal sa vo vlasoch. On a medík?! Pre Perúna! To ho ale čaká cesta!

„Pozrite, čo som našiel!“ Zo zúfalých predstáv ho vyrušilo Bojanovo volanie. Rodan sa rozbehol k nemu, aj Žiarovít prestal stružlikať lieskové prúty. V malej zátokke bol vo vysokom zeleňom tŕstí schovaný čln.

„Pomôžte mi s ním! Vytiahneme ho na breh. Čln prevrátíme a budeme spať pod ním!“ kričal Bojan.

Rodan si vyzul krpce a vliezol do sviežej vody. Pomáhal Bojanovi vymaniť čln z objatia trstiny. Žiarovít zostal na brehu a ťahal čln za provu. Dlabanka zhotovená z jedného kmeňa stromu roztrývala bahňitý breh. Chlapcom sa ju podarilo s trochu námahy vytisnúť na trávnatú zem a odnieť bližšie k ohnisku.

Piadimužík postával pri lese v bezpečnej vzdialenosti od chlapcov.

„Ja by som to nerobil!“ ozval sa priškrteným hlasom.

„Prečo?“ začudovane sa spýtal Rodan.

„Patrí dvom príšerným hrdlorezom,“ povedal piadimužík a oči sa mu zúžili od hrôzy. „Keby si vedel, čo tí dvaja popáchali v zime, ich čln by si určite nechal na pokoji.“

Rodan sa nestihol opýtať piadimužíka na tých dvoch, pretože sa sivasté mraky roztrhli a na zem začali padať kvapky veľké ako hrach.

„Ach, jáj, jajajajááj!“ kričal piadimužík a rozbehol sa k lesu. Oľutoval svoju zvedavosť, ktorá ho odlákala ďaleko od domova. Piadimužíci nemajú radi vodu. Voda im kazí pleť, leje sa im do uší a vymýva z brady ulovené mušky, komáre a nočné mory. Aj vynikajúce chrumkavé pavúčky. Piadimužíci si ich zvyknú dávať ako dezert po hlavnom jedle.

„Myslím, že máme po večeri,“ ozval sa Bojan skrčený pod dlabankou.

„Aspoň nemokneme,“ namietol Žiarovít. „Bez jedla v pohode vydržíme. Ráno si niečo ulovíme. Nejaké belice alebo mrenky.“

„Kým vyschne drevo, aby sme ich mohli upiecť v pahrebe, bude aj večer,“ uškrnul sa Bojan.

„Veď nemusíme ustavične kráčať. Nejedli sme poriadne už osem dní. Odkedy sa za nami zavrela Lesná brána, žijeme na korienkoch,“ povedal Žiarovít a trochu zmenil polohu. Ľavá noha mu začínala trpnuť, pod člnom nebolo veľa miesta.

„Poverili nás naliehavým poslaním. Nemali by sme strácať čas,“ nesúhlasil Bojan.

„Vieš ty vlastne, čo chceš?! Najskôr si nespokojný, že nebudeme jesť a potom ti zase prekáža, že by sme pre jedlo pobudli na jednom mieste!“ vybuchol Žiarovít.

„A vieš, čo chceš ty? Váľať sa pod týmto úzkym člnom ďalšiu noc!“

„Chcem sa len najesť,“ zasyčal Žiarovít. „Už je mi zle od hladu.“

„Môžete s tým skončiť?! Kto vás má počúvať?“ zaúpel Rodan. „Ak máme spolu vydržať pod jedným člnom, musíte sa prestať hádať.“

Spoluputujúcim natrčil chrbát a zadok, kolená si pritiahol k bruchu. Ľahla si k nemu malá víla so žiarivými zelenými očami.

„Rodan, mal by si sa mať na pozore. Teraz chvíľu pospi, no nad ránom sa zobuď. Mysli na slová, ktoré ti povedal piadimuzík,“ šepľala Zoraviela a zakryla sa perinou z Rodanových vlasov.

„Áno, určite áno. Zobudím sa,“ hlesol zaspávajúci Rodan.

Žiarovít s Bojanom zmĺkli. Zrejme si sami uvedomili, že musia byť pre Rodana neznesiteľní. Bojanovi sa v mysli vynorili aj slová Bielej baby, keď mu rozprávala o bojazlivých myšlienkach. V podobe čiernych hadov ich musel nechať vyklíznuť z čarodejnicinej zemnice. Inak bzučali v dome ako otravné muchy. Nechcel si predstaviť, ako môžu vyzerajú myšlienky plné hnevu voči Žiarovítovi. Ale nedokázal si pomôcť. Veď iba kvôli nemu sa rozšíril v zlom s Fialkou. Ak by sa okolo nej Žiarovít toľko netočil, mala by preňho viacej pochopenia. V živote by jej nenašlo padlo uraziť sa preto, že nemohla ísť s nimi.

Čo tak asi robí? Hnevá sa naňho ešte?

Bojan zaspal. Spánok ho náhle prepadol, skôr než stihol nájsť odpoveď v rozbúrenej mysli a umožnil mu prečkať pod člnom hustý dážď.

„Pozdravuj odo mňa Morenu!“ zhučal mu ráno do uší hrdelný výkrik.

„Bojan, zobuď sa!“ začul Rodanov hlas.

Chlapec v okamihu rozlepil oči. Prudko mu do nich zasvietil slnečný lúč. Lámal sa na ostrej čepeli, ktorá mu mierila priamo na tvár. V poslednej chvíli sa pretočil na druhý bok a unikol plá-novanému šmahu útočníka.

„Skrček jeden!“ zachripel nad ním hlas.

Bojan pretočil hlavu a pozrel do očí nepriateľa. Boli podliate krvou a opojené jačmenným pivom, ktorého pach sa valil spoza hrubých pier, znetvorených pľuzgiermi.

Ten hlas! Áno, už ho počul.

Bojanovi sa vybavil zimný deň, keď sa s Fialkou ukrývali v ko-rune stromu a vypočuli si rozhovor o prepadnutí kupcov so so-lou. Namierená čepel sa zablysla a takmer sa zaryla do chlapcov-ho krku. Do Bojana vrazila nová sila. Musel mu ju namiešať sám Perún s Ladou z rannej rosy, zo zeme, slnečných lúčov a sviežeho vetra. Chlapec napriek stuhnutosťi vyskočil na nohy. Využil jeho prekvapenie a vrazil mu päťou do tváre. Pľuzgiernatý chlap sa zatackal.

„Pomoc!“ začul za sebou priškrtený hlas.

Otočil sa a až teraz si všimol druhého útočníka. Kolenom prtlá-čal Rodana o zem a hrubými prstami mu zvieral krk. Bojan bezmysľ-lienkovite siahol do tulca, ktorý mal prevesený cez plece. Ale kde zostal luk? Otočil sa a zahliadol ho na mieste, kde spali. Hodil sa bruchom na zem a rukami sa snažil v letku dočiahnuť luk. Trup mu tvrdo dopadol na hromadu mokrých kamienkov, tvár zaboril medzi stebľá trávy zlepenej od rannej rosy. Luk minul. Kým sa k nemu sti-hol dostať, pľuzgiernatý chlap mu zozadu zovrel krk. Bojan sa po-kúšal vymaniť z objatia, rukami odtláčal mohutnú útočníkovu ruku, no čas hral proti nemu. Nedostával sa mu vzduch a začal strácať silu.

Nie, ešte nie! Takto sa to predsa nemá skončiť! Zelená tráva mu pred očami splývala do farebných kruhov, medzi ktorými sa blyšťali biele hviezdičky.

Naraz tuhé zovretie poľavilo. Mohutná ruka sa mu zviezla po hrudníku. V poslednej chvíli stihol uskočiť, inak by naňho do-padlo ťažké telo útočníka. Prekvapene sa obrátil. Za ním stál Žia-

rovít. Jeho sivomodré oči boli zúžené od hrôzy, ľavé líce mal rozťaté, pramienky vlasov mu pot prilepil k tvári. Vydesene dýchal, v rukách zvieral kyj. Kým Bojan zo seba stihol vyjachtať slová vďaky, Žiarovít skočil k druhému útočníkovi a aj jeho ovalil kyjom po hlave.

„Čo s nimi spravíme?“ vyjachtal Žiarovít. S trasúcimi sa rukami odhodil kyj a utrel si krv stekajúcu po tvári z otvorenej rany. Ťahala sa mu od ľavého ucha cez lícnu kosť až k čeľusti.

„Neviem,“ mračil sa Bojan, ktorý sa stále spamätával z toho, čo sa práve udialo. Rodan ležal na zemi, ešte o sebe nevedel.

Bojan si k nemu čupol.

Áno, dýcha. Bude žiť. Musí žiť! Bojan schytil Rodana za nohy a vliekol ho k vode.

„Pod', pomôž mi,“ vyzval mladé knieža.

Chlapci strčili Rodanovi nohy do vody. Netrápilo ich, že mu zmáčajú krpce. Musí sa z toho vylízať. Po chvíli začal Rodan prerývane dýchať. Žiarovít omýval Rodanovi vlasy a neustále naňho hovoril. Musí sa prebrať. A skôr než ťažký prepití útočníci! Po hodnej chvíli Rodan precitol. Bojan si vydýchol, aj Žiarovítovi od úľavy povolilo napätie v tvári.

„Čo s nimi spravíme?“ spýtal Žiarovít a bradou ukázal k omráčeným útočníkom.

„Priviažeme ich o stromy,“ navrhol Bojan.

„Dobre, ale rýchlo,“ súhlasil Žiarovít. Pre istotu oboch ešte raz ovalil kyjom. Chlapci nazreli do veľkej kapsy patriacej útočníkom. Podľa očakávania v nej našli niekoľko hrubých povrazcov. Hrdlozov dovliekli k dvom vrbam. Dôkladne ich priviazali o hrubé kmene.

„Podme preč odtiaľto!“ súril Žiarovít.

„Áno, musíme odísť čím skôr,“ súhlasil Bojan.

Obaja potisli k vode čln a vtrepali doň Rodana. Už mu bolo lepšie, Zoraviela mu jemne hladila krk. Trepotala krídlami a odháňala preč myšlienky plné strachu zo smrti.

O tom, kto ich chcel znieť zo sveta, nepochybovali. Narazili na útočníkov, ktorí prepádávali kupcov so soľou. Ale kto si ich vtedy najímal?

„Vyzerali presne ako muži z tlupy, s ktorou sme bojovali pri močiaroch,“ povedal nahlas aj Žiarovít.

„Máš pravdu,“ súhlasil Bojan. „Jedného z nich sme počuli s Fialkou v lese. Tí dvaja, ktorí sa rozprávali s mužom v hnedom kabátci. S tým, ktorý si ich najímal.“

„Možno by sme mohli zistiť, kto to bol,“ nadhodil Žiarovít. Po tom, čo ho Arnuf učil písať po latinsky, mal pocit, že on za prepadávaním kupeckých výprav nestál.

„Podľa mňa to bol Arnuf. Kto iný? Okrem toho, teraz nie je čas. Musíme ísť,“ Bojan úkosom pozrel na Žiarovíta.

Ten si odtrhol listy skorocelu a priložil ich na krvácajúce líce.

Skutočne nebol čas rozmýšľať nad spojením útočníkov so skutočným nepriateľom Veligradčanov. Bojan vyskočil z člna, aby ho odtisol od brehu. Náhle si na niečo spomenul a zvrtol sa smerom k ohnisku.

„Kam ideš?!“ prekvapene za ním zvolal Žiarovít.

„Musím sa vrátiť po kapsu!“ zakričal naspäť Bojan.

Žiarovíta trhlo. Áno, vedel, že nemajú nič. Odišli s jeho krátkym mečom schovaným v puzdre za opaskom, prázdny mešcom hompálajúcim sa vedľa meča a vreckom od otca. S Bojanovým tulcom so šípami, lukom, píšťalkou, novučkým nožom s opaskom a plátenným vreckom s jedlom. S Rodanovým nožíkom. Nemali ani len roh či čutoru na vodu.

Napriek tomu jasne počul gryfove slová. Drali sa mu zo srdca a v mysli mu vyvstával jeho obraz. Hlboké hnedé oči plné múdrosti, odvahy a smelosti. Dlhý zahnutý a ostrý zobák pripravený trhať, čo k človeku nepatrí.

„Bojan! Počkaj! Nesmieš to vziať!“ vydal zo seba výkrik bez toho, že by vedel, ako sa mu slová predrali z úst.

„Prečo?“ prekvapene sa otočil Bojan. „Veď nič nemáme. Vezmem od nich aspoň nejaké laná a roh na vodu.“

„Nie, nechaj to tak!“ nesúhlasil Žiarovít.

„Ale prečo?“ stále nechápal Bojan. „Ako chceš prežiť?“

„Nie je to správne! Ich veci by nám priniesli nešťastie,“ povedal Žiarovít.

„Potrebujeme prežiť,“ namietol Bojan, „čo je na niekoľkých lanách a rohu zlé?“

„Prežijeme aj bez nich. Nepotrebujeme veci takých zabijakov,“ odsekol Žiarovít.

„Zase sa stávaš obyčajným kniežacím nadutcom!“ hneval sa Bojan. Nevšímal si Žiarovítov nesúhlas, podišiel ku kapse a zohol sa.

Žiarovít nečakal, že si k nemu Bojan prisadne s ukradnutými vecami. Skočil do vody a sám odtlačil čln. Potom doň vhuhol.

Bojan sa so zdesením pozrel na odchádzajúci čln.

„Predkovia sa ti v hlave pohádali?!“ volal za Žiarovítom.

Kapsu hodil na zem a rozbehol sa do vody. Našťastie nebola hlboká, mohol sa za dlabankou brodiť. Keď Žiarovít videl, že sa blíži bez kapsy, prestal veslovať.

Bojan sa nahnevane vyštveral do člna. V kútiku duše síce oceňnil, že Žiarovít počkal, no zatvrdene sedel na kraji člna a odmietal mu pomáhať pri veslovaní, hoci Žiarovítovi rana stále krvácala.

Rodan sťažka vzdychol. Nemal chuť prebrať sa k dvom rozhádaným priateľom. Radšej zavrel oči a vychutnával si vílino hladenie.

Pred očami sa mu znova ukázala Lesná brána. Opäť videl, ako k nej kráčajú. Dragoš nahovoril Bojana, aby do koncov nových šípov zastrčil kačacie pierka. Spolu sa išli pozrieť, či sa už brána neotvorila. Cestou sa zastavili u Bielej baby. Pri teplej peci hneď vedľa poskakujúceho Ohnivka sedel Žiarovít. Potreboval sa niekomu zdôveriť so zážitkom s gryfom. Vedel, že len ona jediná ho pochopí. Keď sa dozvedel, že sa idú pozrieť na Lesnú bránu, hneď sa k nim pridol. Kráčali zeleným lesom a ani veľmi neočakávali, že bránu nájdu otvorenú. Biela baba stála na prahu zemnice, dlho za nimi hľadela, ticho si mrmlajúc spievala. Z prístrešku pre zvieratá sa nieslo mékanie kozy a kotkodákanie sliepky. Bojan si ich vtedy nevšímal. Povedal iba pár slov čiernemu havranovi, ktorý im chvíľu lietal nad hlavami. Keď porast zhusťol, havran sa s nimi rozlúčil. Štíhle buky nad nimi vytvárali súvislú korunu. V tieni sa krčila baza, ktorá začínala kvitnúť bielymi kvetmi. Na malých lúčkach ešte kde-tu svietil žltý lastovičník, stonky lesných jahôd sa beleli a černičie vyhánalo nové listy.